

реагуванням на несприятливі впливи зміни клімату. У той же час системи міського планування повинні мати здатність забезпечувати рішеннями, що стосуються територіального розвитку; належним чином враховувати і врівноважувати складні взаємодії, що існують між територіальним розвитком та його соціально-економічними наслідками, включаючи вплив на здоров'я.

Дослідження щодо проблем зі здоров'ям, пов'язаних зі зміною клімату, вважаються досить вузьконаправленими, хоча, сьогодні вже відомо достатньо, щоб проводити певні заходи. Проте, конкретних знань, які можуть привести до необхідних дій на місцевому рівні, схоже, не вистачає. В ідеалі такі знання були б корисні для організації місцевої політики, коли наука буде більше орієнтована на місцеву практику.

Таке об'єднання взаємопов'язаних тем, що стосуються зміни клімату, міст і суспільної охорони здоров'я, все ще потребує інтеграції. Сподіваємося, що разом вони приведуть до стратегічних вигод, які можуть подолати існуючі обмеження в досягненні спільної мети – створення здорового майбутнього для міст перед обличчям кліматичних змін. Стан громадського здоров'я населення в містах має стати основним показником для оцінки успіху або невдачі міської політики щодо змін клімату.

Література

1. Івашура А. А., Винник О. П. Еколого-економічний світогляд і традиції природокористування в українській культурі : монографія. Харків : Вид. ХНЕУ, 2008. 91 с.
2. Протасенко О. Ф., Івашура А. А. Роль екологічності середовища у створенні безпечних умов діяльності людини // Открытые информационные и компьютерные технологии. – Х. : Нац. аэрокосм. ун-т "ХАИ", 2018. – Вып. 80. – С. 210-216.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ВРАЗЛИВІСТЬ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ М. ХАРКОВА

КОВАЛЕНКО Ю. Л., ЯРЧУК Д. С.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

yurii.kovalenko@kname.edu.ua, darya.yarchuk@kname.edu.ua

Глобальна зміна клімату стала однією з найнагальніших екологічних проблем, до вирішення якої прикута увага людства [1].

За даними Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, основним чинником зміни клімату є антропогенний вплив. Найбільшої швидкості зміна клімату набрала за останні 30 років [2].

Міжурядова група експертів по зміні клімату підготувала Спеціальний звіт про вплив глобального потепління на 1,5 °C у порівнянні з до індустріальним рівнем та пов'язаних з цим глобальних викидів парникових газів у атмосферне повітря [3].

Згідно з висновками [4], у січні на північному сході території України стало тепліше приблизно на 2 °C. У липні температура повітря підвищилася за різними даними від 1,0 по 1,5°C.

За даними анкетного опитування посадових осіб СКП «Харківзеленбуд», які мають багаторічний досвід роботи, спостерігається певна вразливість окремих категорій зелених насаджень міста до кліматичних чинників.

Метою роботи є визначення та оцінка факторів, пов'язаних зі кліматичними змінами, що впливають на стан зелених насаджень м. Харкова.

Було вирішено такі завдання: дослідження динаміки зміни суми активних температур, кількості опадів протягом вегетаційного періоду та гідротермічного коефіцієнту, тривалості безморозного періоду.

Вперше для м. Харкова проаналізовано динаміку факторів, пов'язаних зі кліматичними змінами, що можуть вплинути на стан зелених насаджень.

В дослідженнях використовувалися дані архівів погоди з відкритих джерел інформації.

Негативно впливає на міські зелені зони зміна звичних для рослин кліматичних умов – зростання температур та перерозподіл опадів по сезонах, зміна тривалості вегетаційного періоду. Внаслідок цього зникають окремі види рослин та погіршується стан зелених насаджень в цілому. Виникають сприятливі умови для появи інвазійних видів рослин та комах, що пристосовані до інших кліматичних умов.

Результати досліджень зміни суми активних температур (рис. 1) свідчать, що у разі узагальнення показників за десятирічний період, визначається тенденція її поступового зростання. За останні 80 років середні значення суми активних температур зросли майже на 19 %.

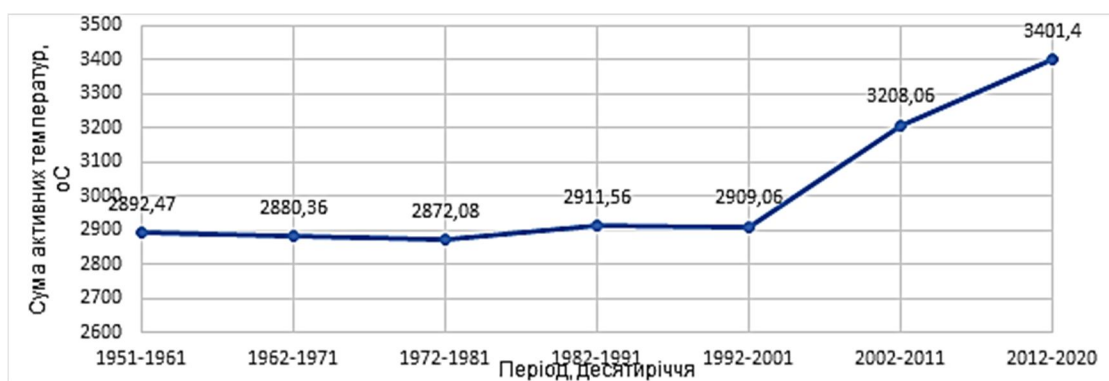

Рисунок 1 – Динаміка зміни середніх значень суми активних температур

З результатів аналізу динаміки кількості опадів за вегетаційний період (рис. 2) витікає, що має місце тенденція коливань середніх значень протягом десятиріччя, але в цілому суттєвих змін не спостерігається.

Рисунок 2 – Динаміка кількості опадів за вегетаційний період

Кліматичні умови недостатнього зволоження зберігаються, має місце тенденція поступового зниження гідротермічного коефіцієнту (рис. 3).

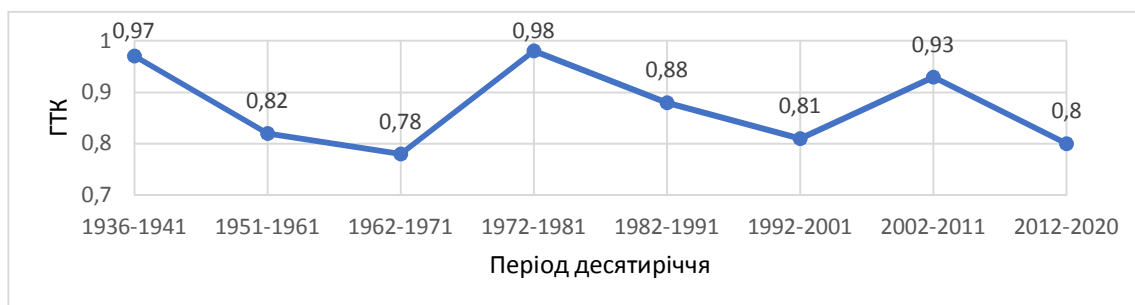

Рисунок 3 – Гідротермічний коефіцієнт протягом вегетаційного періоду

Середня тривалість безморозного періоду за останні пів сторіччя практично не змінюється (рис. 4).

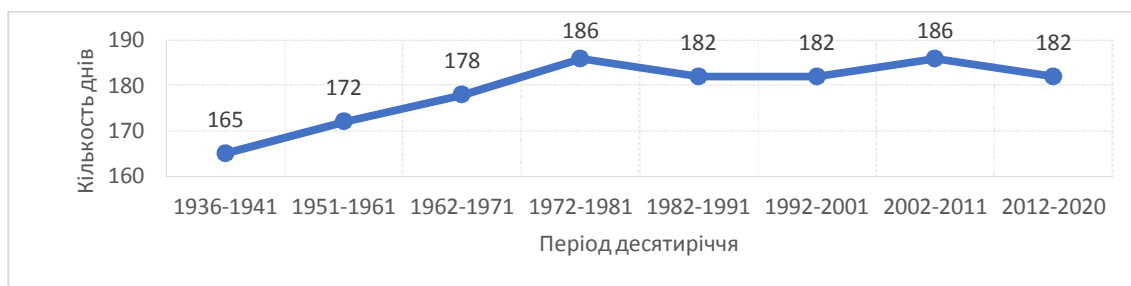

Рисунок 4 – Середня тривалість безморозного періоду

За результатами досліджень встановлено для м. Харкова тенденцію поступового зростання суми активних температур і поступового зниження гідротермічного коефіцієнту. Ці дані можуть бути використані при виборі майбутнього видового складу зелених насаджень міста.

Література

1. Зміна клімату: наслідки та заходи адаптації: аналіт. доповідь / С. П. Іванюта, О. О. Коломієць, О. А. Малиновська, Л. М. Якушенко. – Київ : НІСД, 2020. – 110 с.
2. Офіційний сайт Міндовкілля України URL: <http://www.minregion.gov.ua>
3. Организация Объединенных Наций. Изменение климата URL: <https://www.un.org/ru/global-issues/climate-change>
4. Оцінка вразливості до зміни клімату: Україна URL: https://ucn.org.ua/wp-content/uploads/2014/07/ukraine_cc_vulnerability.pdf

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ РИЗИКІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ХАРЧОВИМИ ВІДХОДАМИ

КОРБУТ М. Б., ЗАВ'ЯЗУН С. О.

Державний університет «Житомирська політехніка»

korbutmari81@gmail.com

Протягом тривалого часу вважалося, що проблема харчових відходів є актуальною лише для розвинених країн, однак доповідь UNEP «Food Waste Index Report, 2021» спростувала цю думку – майже у кожній країні, де вимірювався рівень харчових відходів, він був значним – незалежно від рівня доходів населення [1, 2].

У 2019 році 17 % (приблизно 931 мільйон тонн продуктів харчування) від загальної кількості продуктів доступних споживачам, було викинуто у сміттєві баки домашніх господарств, пунктів роздрібної торгівлі, ресторанів та інших підприємств комунального харчування. Більшість відходів надходить з